

PRESSMEDDELANDE
16.6.2020

Nyhetsmediernas webbplatser den populäraste nyhetskällan

68 procent av finländarna går direkt till nyhetsmediernas webbplatser och appar när de letar efter nyheter. Detta framgår av enkätundersökningen Digital News Report 2020 som utförts av Reuters-institutet vid Oxfords universitet. Det är redan fler som i allmänhet följer nyheterna på nätet än som följer dem via traditionella nyhetskällor. Jämfört med fjolåret blev det också vanligare att använda sociala medier för att hitta nyheter.

Finländarnas populäraste nyhetskälla i år är tidningarnas egna webbplatser och appar, efter att tidigare ha varit tv-nyheterna. Det är 68 procent av finländarna som anger att de går direkt till nyhetsmediernas webbplats eller app när de letar efter nyheter, medan man i de flesta andra länder i jämförelsen vanligtvis kommer till nyheter på webben via sociala medier, ordsökning eller en tjänst som samlar nyhetslänkar. Även andra nyhetskällor på webben har ökat i popularitet i Finland medan användningen tv-nyheter och tryckta tidningar har minskat.

En stor del av finländarna anger att de följer nyheterna på nätet. Upp till 88 procent av dem som svarade på enkäten uppger detta. Webbens popularitet har så småningom ökat under åren och överträffar nu de traditionella mediernas popularitet. Upp till 43 procent av finländarna anger att de veckovis använder sociala medier som nyhetskälla. ”Tjänsterna på sociala medier är inga egentliga nyhetsmedier men nyheter är viktiga även för dem. Aktuella nyhetsteman kommenteras på sociala medier och nyhetsartiklar delas där såväl av nyhetsmedierna som av andra användare”, kommenterar forskare **Esa Reunanen** från Tammerfors universitet.

Skillnader mellan åldersgrupper i användning av sociala medier för nyheter

Nio procent av finländarna uppger att sociala medier är deras huvudsakliga nyhetskälla. De sociala mediernas andel bland huvudsakliga nyhetskällor har ökat med tre procent från år 2015. Det finns en tydlig skillnad mellan åldersgrupper när det gäller att använda sociala medier som huvudsaklig nyhetskälla: 31 procent av 18–24-åriga personer anger att sociala medier är deras huvudsakliga nyhetskälla, för personer mellan 25 och 34 år är andelen 16 procent och bland de äldre åldersgrupperna sjunker siffrorna under tio procent. Av 65-åriga och äldre personer anger endast två procent sociala medier som deras huvudsakliga nyhetskälla. ”Framför allt den yngre publiken plockar konstant de saker ur det digitala flödet som är betydelsefulla för dem själva och bestämmer vilka innehåll man följer med ena ögat och vilka man vill koncentrera sig på ordentligt”, säger **Mona Haapsaari**, redaktionschef för digitala innehåll hos MTV Uutiset i rapporten.

Vid nyhetsanvändning är det Facebook som höjer sig över andra kanaler på sociala medier – 32 procent av finländarna anger att de använder Facebook för detta ändamål. Den näst populäraste kanalen för nyhetsanvändning är YouTube som används av 15 procent av finländarna enligt vad de uppgett. Med indelning enligt åldersgrupp är användning av YouTube för att hitta nyheter mest populärt bland 18–24-åriga finländare. Framför allt i yngre åldersgrupper ser man hur populär WhatsApp är vid nyhetsanvändning: både i åldersgrupperna för 18–24-åriga och 25–34-åriga finländare säger 17 procent att de använder WhatsApp för att hitta nyheter. ”Även i år märker vi att de sociala medierna formar framför allt den unga publikens sätt att konsumera nyheter”, konstaterar **Noora Alanne**, chef för Mediebranschens forskningsstiftelse och området ny tillväxt hos Medieförbundet.

Finländare intresserade av nyheter

Generellt sett har finländarna intresse för nyheter. Till och med 67 procent av finländarna anger att de är mycket eller ganska intresserade av nyheter. I detta avseende är finländarna bland topp-tio-länderna i undersökningen. Intresset för nyheter syns i hur man följer nyheter: 89 procent av finländarna uppger att de följer nyheter minst en gång om dagen.

Nyhetsmedias relevans påverkas av huruvida journalistiken uppfattas som relevant och nödvändig för samhället som helhet. Av finländarna är det 77 procent som tycker att det är viktigt med oavhängig journalistik för att samhället ska fungera. I en internationell jämförelse är andelen personer som anser att oavhängig journalistik är viktig större i Finland än genomsnittet. Finländarna vill också helst få sina nyheter från en källa som inte har någon särskild åsikt i stället för att källan skulle vara av samma eller annan åsikt än dem själva. ”Man kan tänka sig att människor vill att medierna förmedlar ’hela bilden’ av saker och att var och en därefter ska kunna bilda egna åsikter om dessa saker”, tror forskare Esa Reunanen.

Finländarna litar fortfarande på nyheter

Precis som under tidigare år litar finländarna mest på nyheter bland alla de nationaliteter som varit med i undersökningen. Till och med två av tre finländare litar på de flesta nyheterna de följer. Lite över hälften av finländarna anger att de litar på de flesta nyheterna. Hur mycket man litar på nyheter varierar beroende på kön, ålder, utbildning och den politiska inriktningen. Kvinnor litar på nyheter oftare än män medan ungdomarna litar mindre på nyheter än vad man gör i snitt.

Från år 2015 har finländarnas tillit för de flesta nyheterna sjunkit med tolv procentenheter men för de flesta nyheterna de följer med endast fyra procentenheter. Generellt sett tycker finländarna dock att mainstream-medierna är tämligen pålitliga. Den allmänna försvagningen av tilliten kan förklaras med de senaste årens diskussion om fejknyheter och de opålitliga publikationer och nyheter som människor stött på. ”Det mest centrala problemet med desinformation eller annan manipulation är inte dess direkta inverkan på medborgarnas kunskaper eller på ett enskilt röstningsbeslut utan hur dessa skadar demokratiska normer och minskar möjligheterna till bemötande”, kommenterar Yles redaktör **Olli Seuri**.

I Finlands nationella rapport kommenteras forskningsresultaten av redaktionschef för digitala innehåll hos MTV Uutiset **Mona Haapsaari**, ordförande för Opinionsnämnden för massmedier **Eero Hyvönen**, grundare och VD för PING Helsinki **Inna-Pirjetta Lahti**, Hufvudstadsbladets ansvariga chefredaktör **Susanna Landor** och Yles redaktör **Olli Seuri**.

Reuters Institute Digital News Report jämför användningen av nyheter i 40 länder. Undersökningen genomförs årligen och Finland har varit med sedan 2014. Uppgifterna baserar sig på en enkät som besvarats av 2 000 personer i varje land.

Mer information

Noora Alanne, chef, Mediebranschens forskningsstiftelse
tfn 050 442 1507, noora.alanne@mediaalansaatio.fi

Esa Reunanen, forskare, Forskningscentrum för journalistik, kommunikation och media vid Tammerfors universitet (COMET)
tfn 050 318 5943, esa.reunanen@tuni.fi

<https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/tutkimukset/reuters/> (på finska)